

Juba aastaid on K./Ü. „Loodus“ rakendunud kogu energiaga „Eesti Entsüklopeedia“ väljaandmistööle. Selline teos on mõeldav ainult väikerahva kõigi loovate jõudude vaimse ühistööna ja seesuguseks on „Eesti Entsüklopeedia“ ka kujunenud, sest tema koostamisest võtavad tegelikult osa umbes 250 eriteadlast kõigilt aladelt. Selle vaimse ühistöö tulemusena on valminud juba kolm suurt, kaunist köidet. Seniilmunud osas sisaldab „Eesti Entsüklopeedia“ üle 23 000 märksõna seletuse, nende seas pikemad artiklid Eesti kohta, mis ainulaadsed seniilmunud kirjanduses. Veergude arv kõnesolevas osas on tõusnud juba 4200-ni, pilte on avaldatud umbes 1700, ühe- ja mitmevärvilisi kriittahvleid ning kaarte üle 180 jne.

Meed arvud näitavad, et suur osa seatud eesmärgist on juba saavutatud, kuigi alul paljud vangutasid pead ja ennustasid, et ilma riikliku või mõne muu toetuseta pole eraäril võimalik seesugust väga kõrgete kuludega seotud kapitaalset teost välja anda. Ollakse ju harjunud sellega, et kõik senised silmapaistvad üritused on teoks saanud õige suurte riiklikkude juurdemaksude varal. Ja muudelgi maadel pole entsüklopeediad nende kõrgele tiraažile vaatamata ilmunud ilma tunduvate aineliste toetusteta väljastpoolt.

Kuid tellijaskonna hoogsa organiseerimisega on võimatu võimalikuks saanud. „Eesti Entsüklopeedia“ kirjastamiseks pole K./Ü. „Loodus“ palunud ega kavatsengi paluda riigilt mingit abi. Kirjastus tahab pingutada seltskonna enda kultuurilisi ja majanduslikke loovaid jõude selle Eesti ühe suurima kultuurisamba ehitamisele. „Eesti Entsüklopeedia“ peab olema rahvuslikuks ühissettevõtteks mitte ainult vaimselt, vaid ka majanduslikult.

Selles lootuses on K./Ü. „Loodus“ julgenud asuda paljudele nii võimatuna paistva ürituse teostamisele, selles lootuses ka väljaandmise rahalised raskused võtnud oma õlgadele ning mitu miljonit oma tegevuskapitalist mahutanud teose kirjastamise alla. See lootus ei ole meid petnud — „Eesti Entsüklopeedia“ on kujunemas arusaajamate rahvalüükmete ühissettevõtteks ka majanduslikult. Üksikute ettetellimissummade näol kantakse kokku kapitali, mis kindlustab „Eesti Entsüklopeedia“ lõpuleviimise algatatud suunas.

Draeguse tellijaspere hulgas puudub veel Teile lugupeetud nimi. Oleme teadlikud, et meil polnud seni võimalik Teile ei otse ega ajakirjanduse kaudu küllaldaselt selgitada „Eesti Entsüklopeedia“ ulatust Teid huvitaval erialal ja seniilmunud köidete sisu väärtust ning mitmekülgsust. Samuti puudub Teil arvatavasti täielik ülevaade selle kohta, missugused eeldused on olemas teose väljaandmise jätkamiseks. Asume, et Teile selgub peagi „Eesti Entsüklopeedia“ väline kui ka sisuline ilme, kui nõustute võtma jutule K./Ü. „Looduse“ volinikku, kes Teid tutvustab senitehtud töö tulemustega.

Olen tutwunenud jelle kafuliku raamatuga. Minu arvates peab
 iga Eesti kodu, kus lugupidatakse oma raamatuteft, ka see raamat
 leidma, igaüks oleu ta Riigivanema raamatukapitarsis tellinud
 Tallinn 10/2 1934
 K. Pato.

Arvan, et Eesti Entsüklopeedia peab olema avaral
 iga meie haritlaste raamatukogus; ta ei tohiks puududa
 inimesi roolis ja ka iga ettevõtte kontorile oled
 E. Entsüklopeedia väga tarvilisena käsiraamatuna

J. Laidoner.

Õnne ja Entsüklopeediat kirjastada
 Eesti kirjandusest suure osakorras on raske
 ettevõtte, mille seewort waimu jõudude
 poolt, kuniwõit juba kirjastuse rahalife
 külge poolt. Supäras peab olema. Tänu
 lise julguse ettevõtte, kirjastuse ettevõtte
 "Kooduse", et ta on jäänud ajada juba
 suure waduwara edajandusele
 Eesti kirjanduse. Siis juba aja wõti tänu
 meile, waduga raamatukogu ja
 iga lugeja peab apma teaduse wõit
 ostjate hulka, et sellega loodada
 wõit rahalife juba Eesti Teaduste
 raamatu loomise wõimude, juba rohkesti,
 et riigikasse abirahast, mida juba
 ettevõtte wõimude meie osakorras,
 ei ole. Pean eusele rohkesti
 Teaduste loomise hoides loomada
 igaüks wõit ajada Eesti Teaduste
 raamatu ostjate perre.

Pärnu, 12. juun. 1934

K. Suurand.

Eesti Entsüklopeedia seni ilmunud numbrid on
 kahtlemata tegonud Eesti waimlise töö kõrgel
 hinnatava soomusega. Eriti julgustab tähele-
 panna sellele, et oim rahkewõimude üleri ja eri-
 artiklites leidub palju väärteaduse andmeid ja
 selgusi Eesti maast ja loodusest, ajalusest ja majas-
 dusest, samuti loomakultuuri kirjeldusi
 põllutööstuse ja inimeskultuuri elu ning waimlise kultuuri
 arengu kohta, mis juba pakub andmeid ja
 selgusi seega ka kirjandusest ja muust kirjandusest
 wõimudele kaitseid eriteaduste ringe, rikastades
 ja kaitset lugeja teadmiste wõimude ja mitte ilma.

Tartu, 14. XI. 1933.

Joh. Kõrre

Eesti Entsüklopeedia, mille koostamine
 loodud on wõimude enese imber koguda
 hulga me teaduwat teadust, ka jõe
 kõrgemalt aladelt, kütub seni ilmunud
 arade järele olemasolewates, wadega wõimude
 kuni teaduse, mida kõrgelt peab hindama.
 Tüüri wõimude wõimude kõrgemalt wõimude
 ilma rahkewõimude elu, teaduse ja kuniwõimude
 dult, wadega me teaduse wõimudele
 da wõimude teadusest, mis tüüri wõimude
 juures ka seda, mis me teaduse elu alal
 wõimude ja aladelt tähele panna wõimude
 mida me wõimude teadusest wõimude
 ja wõimude - aradega me teaduse
 loomada ja hindama wõimude. Siis
 hindama kõrgemalt on E. Entsüklopeedia
 ka oma wõimude wõimude wõimude
 Wõimude wõimude wõimude wõimude
 jätan ja wõimude wõimude.

13. I. 34.

K. Pato.

